

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ÉLŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

♦ PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Szerbia ellen megkezdődtek a harcok

A Duna és a Száva partján bombáztuk a szerb állásokat — A német tüzérség Szendrő mellett elűzte a szerbeket — Belgrád várára is tüzelünk — A Drina folyó torkolatánál csapataink megsemmisítettek szerb osztagokat — Hindenburg tábornagy újabb sikerei Dünaburnál és Wilna környékén — Wolhyniában visszavertük az orosz támadásokat

Debrecen, szeptember 20.

Az osztrák-magyar és a német haderők tegnap megkezdtek a harcot Szerbia ellen. A világháborúnak ez a legfrissebb szenzációja, a melylyel a mai vezérkari jelentések lépik meg a világot, dönthetetlen bizonyosságot tesznek arról, hogy a világháború minden hadszínterén a központi hatalmak a helyzet urai. — A sok milliós cári seregek ellen több mint ötödfél hónap óta csaknem egy iramban folytatott offenzíva után, amelyben a halálos csapások özönét zúdítottuk az északi kolosszusra s az éppen négy hónap óta tartó olasz háború után, amelyben hősi seregeinkkel szemben egy lépésnyi eredményt sem tudott elérni a hitszegő ellenség, ime: az osztrák-magyar monarchia és a német birodalom katonai ereje oly hatalmas, hogy a világháború agent provokateurjével: Szerbiával is megkezdheti a leszámolást.

A Szerbia elleni támadásunk nyitánya a legszebb auspiciumok között játszódott le. — A Duna és a Száva északi partján tüzérségi harcok vezették be offenzívánkat, amelyről Höfer jelentése még nem nyújt közelebbi tájékoztatást, a német nagy vezérkar azonban közli, hogy a Duna-szakaszon, ahol a német ágyukat sorakoztatták föl, a szerbek odahagyták Szendrő mellett állásaikat, miután a német ütegek elnémították a szerb ágyukat. A Duna és a Száva torkolatánál az osztrák-magyar ütegek köszöntötték hosszabb szünet után Belgrád várát. Tovább nyugatra, a Száva és a Drina torkolatánál, tehát a bosnyák, a horvát és a szerb határ találkozásánál már gyalogsági ütközetre is sor került: magyar és osztrák csapatok meglepték és megsemmisítették a Drina partjára előretolt szerb osztagokat. A kezdet impozáns volt s nem lehet kétséges, hogy a folytatás rövid idő alatt teljes sikert hoz.

Az orosz hadszínterén változatlan energiával törtet előre a szövetségesek offenzívája. — Below tábornok hadseregének jobbszárnya elfoglalta Nowo-Aleksandrowskot, Dünaburg hídfőjének délnyugati bástyáját. A Wilnától visszaözoönló orosz seregek a Wilejka-menti Smorgonnál át akarták törni Eichhorn gyűrűjét, de visszaverték, míg nyugat felől Scholz és Gallwitz seregei nyomulnak utánuk s a Hindenburg-hadcsoport déli szárnya Lidán keresztül a Nje-

men felső folyásához érkezett. Annál nagyobb veszedelmet jelent ez az oroszokra, mert Lipót herceg csapatai ellenállhatlan erővel törnek Minsk felé, miután könnyű szerrel küzdik le a folyó-akadályokat Grodno tartomány délkeleti részében. Az orosz hadszíntér déli szakaszán viszont a nagy tulerővel indított orosz offenzíva sehogyan sem boldogul: az orosz támadások a wolhyniai várháromszög területén és az Ikwa mentén tegnap ismét véres kudarcot vallottak.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A szerb harctérről Tüzérharc a Szávánál és a Dunánál

Budapest, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Osztrák-magyar és német ütegek tegnap a Száva és a Duna déli partján levő szerb hadállásokat bombázták.

A belgrádi várra is tüzelünk.

A Drina torkolatánál csapataink előretolt szerb osztagokon rajtaiütöttek és megsemmisítették.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

A Duna északi partjáról a német tüzérség megkezdte a harcot Semendria mellett a folyótól délre levő szerb állások ellen. Az ellenséget elűztük és ágyuit elhallgattattuk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG. Szerbia elleni akcióink és a balkáni helyzet

Sajtóhadiszállás, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A nap legérdekesebb eseménye a szövetséges haderőknek Szerbia ellen megkezdett akciója. A közel jövőben a balkáni hadszínterén nagyobb események várhatók, amelyeknek esetleg az lesz a következménye, hogy egyik-másik Balkán-állam kilép semlegességéből.

Höfer jelentése az orosz harctérről

Budapest, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Lucktól keletre állásainkat tegnap ismételen nagy orosz erők támadták meg. Csapataink, köztük Eger vidéki és nyugat-csehországi landwehr-csapatok mindenütt, számos helyen ember ember elleni küzdelemben, visszaverték az ellenséget.

Az Ikwa menti arcvonalunk ellen és a Kremenec melletti szakaszon az oroszok erős oszlopokat vezettek támadásra. Egyes helyeken sikerült az ellenségnek az Ikwa nyugati partjára jutnia, de segítségül siető tartalékjaink mindenütt visszavetették. Az ellenségnek tüzérségünk nagy veszteségeket okozott. Tegnap estig több mint 1000 foglyot szállítottunk be. A Hindenburg nevét viselő 69-ik gyalogezred harcratermettségének újabb bizonyítékát szolgáltatatta.

Kelet-Galicában nyugalom volt. — Ott a helyzet változatlan.

A Litvániában küzdő cs. és kir. haderők elérték a Luchowca folyó keletpartját.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség támadásunk elől Dünaburg hídfőjének területén Nowo-Aleksandrowskból kénytelen volt egy hátrább levő állásba visszavonulni. 550 oroszot elfogtunk.

Smorgonnál az ellenség áttörési kísérleteit visszavertük.

A Wilna környékéről elvonuló oroszok ellen támadásunk folyamatban van. Csapataink tovább délre is követik a hátráló ellenséget. A Mjedzki—Lida—Soljane (Njemen) vonalat elértük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség csak átmenetileg fejtett ki ellenállást. Egyes helyeken a had-

csoport elérte Dvorzeznél és attól délkeletre a Molodzasz-szakaszt és jobb szárnyával a Myschanka-szakaszhoz közeledik.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenséget mindenütt tovább is visszazsorítottuk.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok kisebb ütközetekben több mint 100 foglyot ejtettek.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Riga eleste előtt

Hága, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Londonból jelentik: Az alsóház mai ülése közben *Kitchener* lord hadügyminiszter a folyosón több politikus előtt igen pesszimistikusan nyilatkozott az orosz hadsereg helyzetéről. Wilna elestének híre meglepte *Kitchener*-t, aki azt mondta, hogy *Wilna után Riga eleste biztosra várható.*

Witebs és Kurland kiürítése

Pétervár, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosan közlik, hogy a *witebski és kurlandi kormányzóságokat az orosz arcvonal hátrahelyezése következtében péntek óta kiürítik.*

Orosz minisztertanács

Lugano, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* jelenti Pétervárról, hogy ott nagy izgalommal várják az e hó 23-ikára Carskoje-Seloba egybehívott minisztertanács határozatait. Hir szerint néhány miniszter nyilatkozni fog *Goremykin* politikájának káros következményeiről.

Hol vannak a szövetségesek?

Szófia, szeptember 20. Az itteni sajtó ismerteti az orosz lapok közleményeit, amelyek nagy elégedetlenséget mutatnak Szerbia és a nyugati szövetségesek ellen. Különösen nagy a *Rjees* méltatlankodása, amely fölveti a kérdést: *hol vannak a szövetségesek?*

A forradalmárok munkában

Kopenhága, szeptember 20. Moszkvában a fogyasztási egyesületek számos tagjánál házkutatást tartottak. Ez alkalommal fölfedezték a szociálista forradalmárok fölhívását sokszorosított készüléket. E felhívásokban, melyeket az utóbbi időben mindenfelé terjesztettek, *harcra szólítják fel a népet a kormány ellen és a háboru kilitástalan voltát bizonyítják.*

Az olasz háboru

Budapest, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tirol határterületen az olaszok helyenkint a magas hegyekben kilitástalan vállalkozásokba fognak, különösen az Adamello és a Dolomitok területén.

A karinthiai arcvonalon a helyzet változatlan.

A Flitsch-katlanban az ellenség támadó csapatainak maradéka közelebbi lökörtletükből régi állásába vonult vissza. — Repülőink egyike Arziero pályaudvart és tábornak bombázta.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A Dardanellák ostroma

A török főhadiszállás jelentése

Konstantinápoly, szeptember 20. A főhadiszállás jelenti:

Dardanellák-front: Légi járműveink Embroszsigetén megtámadták *Kejalo* kikötőt. Egy lövésünk egy nagy ellenséges szállítógőzöst ta-

lált, melyen nyomban azután tűz támadt, egyidejűleg óriási vizoszlop emelkedett fölfelé.

Az *Anaforta*-szakaszon e hó 18-ikára virradó éjjel rekognoszáló csapataink az ellenséges csapatokat elfűzték. — Sikerral bombákat dobtak az ellenséges lövészárkokra és fegyvereket, valamint hadiszert zsákmányoltak. — 18-án tüzérségünk hatásosan bombázta a *Ke-mikliman* mellett levő ellenséges tábornak.

Az *Ari Burnu* szakaszon jelentős esemény nem történt.

A *Seddil Bahr* szakaszon tüzérségünk heves ágyúzása elhallgattatta az ellenséges tüzérséget, amely a centrumban ágyuzta hadállásainkat. Az ellenségnek *Kerevizdere* közelében levő hadállásaihoz közel jutott cserkésző csapataink sikerrel dobtak bombákat. Nehéz kaliberű ütegeink az ellenség egyik ütegénél heves robbanást idéztek elő és megfigyeltük, hogy számos betegszállító kocsi sietett a robbanás színhelyére. Délután egy hadihajó s a *Seddil Bahr* mellett felállított ellenséges ütegek egy óránt át ágyuzták a mi parti ütegeinket a nélkül, hogy kárt tettek volna.

A front többi részein semmi sem történt.

Elsülyesztett angol csapatszallító gőzös

Frankfurt, szeptember 20. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Konstantinápolyból: *Egy német buvárhajó megtorpedózott egy 18,000 tonnás csapattal megrakott angol gőzöst, amely Egyiptomból volt utban a Dardanellák felé. A torpedózás Kréta magasságában történt. A csapatszallító gőzös igen gyorsan elsülyedt.*

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az ellenséges hajók, amelyek Ostendetől délnyugatra Westendet és Middelkerket eredménytelenül bombázták, tüzelésünk elől visszavonultak. Találatokat figyeltünk meg.

Az arcvonalon különösebb esemény nem történt.

St. Quentinól nyugatra egy német harci repülő lelőtt egy francia repülőgépet. Vezetője meghalt, figyelőjét pedig elfogtuk.

A Balkán-államok

Radoslawow nyilatkozata a bolgári török megegyezésről és a szerbia-konfliktusról

Szófia, szeptember 20. Az *Utro* legutóbbi számában *Radoslawow* miniszterelnökkel folytatott beszélgetést közöl, melyben a miniszterelnök helyreigazítja a lapok által félremagyarázott nyilatkozatát a bolgár-török megegyezésre vonatkozólag.

— A megegyezés Törökországgal tényleg létrejött, — jelenti ki a miniszterelnök — de a végleges szerződés még nincsen aláírva. Mindamellett bizonyos, hogy az átadás meg fog történni, annál is inkább, miután Bulgáriát a megegyezés semmilyen politikai tekintetben nem köti semmilyen irányban és így nem mérülhet föl olyan körülmény, ami a megegyezés perferktuáldásának útját állná. Az entente ajánlata sem késleltethetik az átadást, mert amit Bulgária az entente javára megtéhet, az mindössze az, hogy a Bulgáriától elrabolt területeket nem szerzi vissza erőszakkal, azaz nem támadja meg Szerbiát. Egyébről nem lehet szó. Érről is csak az esetben, ha az entente-hatalmak ki tudják forszírozni, hogy az érdekelt országok a Bulgáriát jogosan megillető területekről békésen, önként lemondjanak a bolgárok javára.

Törökország ellen való fellépés Bulgária részéről már csak azért is ki van zárva, mert Bulgáriának nincsenek a megegyezés tárgyat képező területen kívül semmiféle igényei Törökországgal szemben. Miután ezt a területet Törökország abszolút tökéletes barátsággal önként átengedte, semmivel sem lehetne a bolgár nemzetnek megmagyarázni, hogy miért kelljen vérdíjazatot hoznia valamiért, amit minden áldozat nélkül már tényleg megkapott. — A kormány a bolgár nemzeti érdekek által imperatíve megszabott állásponton van és ettől egy hajszálnyira sem fog ezután sem eltérni.

Megnyitott a romániai személyforgalom

Brassó, szeptember 20. A romániai személyforgalom tegnap ismét megkezdődött. — Távirati intézkedésre a predeáli határt a személyközlekedésre ismét megnyitották. A Brassóban rekedt romániaiak és más balkáni állambeliek tömegesen távoznak hazájukba.

Az elkeseredett Filipescu

Bukarest, szeptember 20. *Filipescu* volt román hadügyminiszter, aki a múlt évben Romániának az entente mellett való beavatkozásáért agítált, az *Adeverul* tudósítójának kijelentette, hogy a múlt évi és az ideai viszonyok között óriási a különbség, mert *akkor Budapest, ma pedig Predeálon építenek sáncokat.* Az oroszok a múlt évben azt ígérték, hogy tízenként nap alatt átlépjék a Kárpátokat s *akkor őt csalták meg, most pedig Bratianut akarják megcsalni.*

A hadsereg aranykönyvéből

— A hadügyminiszterium sajtóosztályától —

Folyó felderítése télen

Rotter János 1-ső dragonyosezredbeli — korábban elbocsátott — zászlós 1914. november 15-ike óta szünetlenül a harctéren van s bátorságával vonta magára a figyelmet. Mint járőrparancsnok, nagyon jó jelentésekkel tért utjáról többször vissza. Nagyon értékes volt különösen az a híre, hogy az oroszok nem *Opoznonak* vonulnak vissza, hanem *Vojcinál*, *Krasilynél* és *Paradyznál* megerősített állásokat készítenek maguknak. *Klewnél* önként jelentkezett annak kikémlésére, hogy az oroszok közelednek-e és értékes hírekkel tért vissza leginkább kuszva megtett utjáról. A *Csarnáig* mászott s a fagyos hideg dacára pontosan megállapította ennek a pataknak mélységét. Mióta ezrede álló harcban volt, minden az ellenség megtévesztésére irányult vállalkozásunkban résztvevő és az utolsó éjszakákon különösen nehéz viszonyok közt az ezrede előtti szakaszon a *Csarna* átjáróinak és partjainak felderítését végezte, miközben gyakran kellett a patakon átgázolnia. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.)

Önkéntes őrzáratok

Gurzán György és *Hierz* Vazul 51-ik gyalogezeredbeli bakák maguk jelentkeztek őrzáratra, hogy a kamienvielkai ellenséges álláso-

Apollo

Ma, kedden
Előadások 5 és 7 órák félhétig, 9 órák rendező helytől.

Szencsációnak ajándék!

A rejtélyes hotel.

Bűnügyi dráma 4 felvonásban.

Gyógyszerész ur nőül.

Vigjáték 2 felvonásban.

kat kikém
zött Szilág
előtt felder
az élen s
járőr előm
ellenségre
dásunk utá
zal fedezt
zelve vissz
zelését ma

mester cso
kalommal
csősége
harcban eg
mint legén
menetlre v
ségnek a F
támadása,
erővel meg
mával Solt
kiemelkede

tizedes, F
Venczkó F
69-ik gyal
csapatok v
valamint e
lett hagynu
gyülekezett
visszafogl
megnevezet
orsz gépf
most retten
után sikerül
ejteniök. O
négy hőst
éremmel tü

A közkö

A város
4 órák M
mester elnö
nagy fontos
üggyi válság

zottság elé
gató-főorvos
rosi közkör
borus állap
költséget fe
a havi élelm
kórház fede
nap után be
ből az élelm
zetni a juliu
rona marad
zottainak fi
a helyzet n
juliusi szá
cit mutatko
tehát a főor
kórház vál
mire egy f
gondoskodn
ismét minte

Szán

oég tisz
Hajduvá
reúzenak
a Drehe
és gyer
cégnak
üzlete g
hiány és
felszerel
mellett
rendelke

kat kikémléjék. Nagyon nehéz viszonyok között Szilágyi Dezső bajtársukkal a járőrcsapat előtt felderítőknak és biztosítóknak mentek előre az élen s ügyességükkel megkönnyítették a járőr előmenetelét. A kiderítés sikerült és az ellenségre veszteséggel teljes meglepő lőtámadásunk után a járőrcsapat visszavonulását azonnal fedezték, hogy az ellenségre szaporán tüzelve visszamaradtak s annak figyelmét és tüzelését magukra vonták. (Dicsérő elismerés.)

Személyes példaadás

Soltész Bertalan, 69-ik gyalogezredbeli őrmester csodálatos önfeláldozással minden alkalommal egész erejét vetette latba ezrede dicsőségének gyarapítására. Támadó és védő harcban egyaránt az első sorban láthatni őt, a mint legénységét saját példája nyomán előre menetelre vagy helytállásra buzdítja. Az ellenségnek a Piaski melletti hegy elleni visszavert támadása, valamint egy rettenetes tömegű haderővel megindított másik orosz támadás alkalmával Soltész őrmester vitézségével különösen kiemelkedett. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.)

Gépfegyver zsákmányolása

Oláh Dániel szakaszvezető, Csögör András tizedes, Hosszu József, Göbölös István és Venczók Ferenc közlegények, mind az öten a 69-ik gyalogezredhez tartoznak. A szomszédos csapatok visszavonulása okából a Parilo Vrhen, valamint ettől keletre levő hadállásunkat el kellett hagynunk. A zászlóalj az egyik hegy alján gyülekezett, aztán az elvesztett hadállások visszafoglalására rohamra mentünk. — A már megnevezett öt ember a legsűrűbb tűzben egy orosz gépfegyverosztály állása ellen nyomult most rettenthetetlenül előre s nehéz küzdelem után sikerült is egy gépfegyvert zsákmányul ejteniük. Oláh szakaszvezetőt az első, a másik négy hőst a másodosztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

A közkórház pénzügyi válsága

80,000 korona a kórház adóssága

A városi közkórház bizottsága ma délután 4 órakor Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelynek nagy fontosságú tárgya volt a kórház pénzügyi válsága.

Tóth Emil dr. tanácsnok terjesztette a bizottság elé Somogyi Zoltán dr. kórházi igazgató-főorvos jelentését, amelyben feltárja a városi közkórház válságos helyzetét. Mióta a háborus állapotra való tekintettel az élelmezési költséget fel kellett emelni, olyan összegre rug a havi élelmezés ára, hogy azt nem képes a kórház fedezni. Juliusban például 9684 ápolási nap után bevett a kórház 25,759 koronát, amiből az élelmezőnek 23,768 koronát kellett kifizetni a júliusi élelemért s mindössze 1991 korona maradt a kórház tisztviselőinek, alkalmazottainak fizetésére és egyéb kiadásaira. Ha ez a helyzet nem változik, az esztendő végére a júliusi számadatok alapján 82,682 korona deficit mutatkozna. A legsürgősebb intézkedést kér tehát a főorvos. Először is le kell venni a közkórház válláról a 80,000 korona adósságot, a mire egy fillér fedezete sincs, emellett pedig gondoskodni kell az élelmezés költségeiről, ami szintén mintegy 80,000 koronát jelent, úgy, hogy

hamarjában 160,000 koronára van szüksége a közkórháznak ahhoz, hogy egzisztálhasson. — Abban az esetben, ha a város nem szánálna sürgősen a kórház válságát: Somogyi Zoltán igazgató-főorvos kénytelen lesz lemondani a kórház vezetéséről.

Ehez az írásban beadott jelentéséhez kiegészítésként hozzáfűzte felszólalásában az igazgató-főorvos, hogy augusztusban 24,700 korona volt a kórház bevétele és az élelmezésre ebből 20,031 koronát kellett kifizetnie. Pedig az élelem a lehető legolcsóbb és a legminimálisabb adagokkal látják el a betegeket, akik csak éppenhogy nem éheznek.

Márk Endre polgármester felvetette a kérdést, hogy az esetben, ha a város a szükséges 160,000 koronát kölcsönképpen felvenné, elbírná-e a kórház annak 8 százalékos kamatát?

Somogyi Zoltán igazgató-főorvos azt válaszolta a kérdésre, hogy erre nem lehet számítani a mostani élelmezés mellett.

Kondor Kálmán városi főszámvevő a következő megoldást ajánlotta: állítsa össze a kórház az 1916. évi költségvetését, amelybe vegye fel a tartozásait és ezt felterjesztve, olyan ápolási díj megállapítását kérje a belügyminisztertől, hogy ebből fedezhető legyen minden kiadás.

Ezt a bizottság elfogadta és megbízták Kondor Kálmán főszámvevőt és Somogyi Zoltán igazgató-főorvost, hogy ezt a költségvetést vigyék föl a belügyminiszterhez a közeli napokban és szóbeli előterjesztések alapján kérjék a jóváhagyását; ha pedig ez nem sikerülne, akkor vizsgálatot kérnek a belügyminisztertől a kórház pénzügyi dolgaira nézve.

Ezután azt határozta el a kórházi bizottság, hogy a hadiszolgálatra bevontul kórházi, nem nyugdíjjogosultsággal bíró orvosoknak beszüntetik az eddig folyósított egyharmad résznyi fizetését is, mert nekik a városi közgyűlési határozata értelmében nem jár fizetés; továbbá figyelembe ajánlja a bizottság a városi tanácsnak a kórházi igazgató-főorvosnak azt a kérélmét, hogy a kórházi orvosok, tisztviselők és alkalmazottak a háboru idejére drágasági pótlékban részesíttessenek.

HIREK

„Éljen Magyarország!”

Boroevics tábornok
egy debreceni gimnázistához

Tele van ez a véres háboru az emberi lélek legszebb megnyilatkozásaival: meghatóan szép momentumokkal, amelyek a félelmetes viharzsból csillannak elő. Hősöket teremt a nagy küzdelem a harctéren, ahol a ragyogó győzelem vérrózsái nyílnak mindenfelé, amerre járnak. Rajongással tölti el azoknak a lelkét, a kik még nem járhatnak ott a daliák között, mert ifju karuk el nem bírná még a kardot, de a szívük tele van a harci vágy tüzevel, amely kilobban a lelkesedés határtalanságában és szép, elbűvölő kis epizódokkal át meg átszövik a nagyszerű küzdelem vérel írott világtörténelmi eseményeit.

Egy ilyen bájos kis epizódja a nagy háborunak ez a halványrózsaszínű táborigyőzelmi lap, amely itt van előttünk. Az elmosódott fekete bélyegző betűk sejtetik velünk, hogy ez a vadrózsaszínű lap valahonnan a harctérről jött. Ez olvasható a postabélyegzőből: „K. u. k. Feldpostamt 15. IX. 15. 305.” A kemény vonásu, szabályos betűk egy sokat emlegetett, híres hadvezér kézvonásal. Boroevics Szvetozdr gyalogsági tábornok írta a táborigyőzelmi lapot Rózsa György debreceni 5. osztályu gimnázistának, Rózsa Géza bankigazgató fiának, aki ifju lelkének hősi fellángolását lelkes üdvözlésben küldötte el a kiváló hadvezérhez, a mikor az olasz támadásokat hadserégével győ-

zelmesen leverte. Erre az üdvözlésre jött válaszul ma a táborigyőzelmi lap, amelyen a következők olvashatók:

Absender: G. d. I. von Boroevics, Feldpost 305.

Herrn Rózsa György gymnasist

Debrecen,
Piac-utca 89.

15/9.

Éljen Magyarország!

Boroevics G. d. I.

Ennyi van mindössze a messziről-jött kis papirlapon. Egy rövidke egyszerű mondat: Éljen Magyarország! Mégis úgy hangzik ez, mint a győzedelmes seregek csatakiáltása, amelyet a legvitézebb magyar hadvezér üzen hazára harcok véres viharzsból a lelkesült szívű debreceni gimnázistának.

— Debreceni Vörös Keresztes hölgyek kiállításának. Ferenc Szalvátor főherceg mint az osztrák-magyar monarchia Vörös Kereszt Egyleteinek védnökhelyettese Bosznay Istváné született Unger Arankának, Fürst Ödöné született Braun Eszternek, Ollinger Béláné született Csanak Margitnak, özv. Nagy Lászlóné született Buzár Erzsébetnek, Benedek Lajosné született Balázs Olgának, Császár Máriának, dr. Balkányi Emilné született Bödi Elának, Szoboszlai Erzsikének, Csanak Mariskának, Berzöffy Lillinek, Uhlarik Lucinak, Freund Erzsikének a katonai egészségügyi körül a háboru alatt szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a hadiékítményes Vörös Kereszt ezüst díszérem díjmentesen adományozta.

— Egyházmegyei gyűlés. A debreceni református egyházmegye e hó 22-én, szerdán reggel 9 órakor tartja meg szokásos őszi közgyűlését. Holnap, kedden előkészítő bizottsági gyűléseket s közértekezletet tartanak. A gyűléseken Dávidházy János esperes és Fráter Barnabás bihari alispán mint egyházmegyei gondnok elnökölnék. Gazdag tárgysorozat vár elintézésre, mely előreláthatólag az egész holnapi napot be fogja tölteni.

— Szántógépeket vásárol a város. Megírtuk annak idején, hogy a város felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez azért, hogy bocsásson rendelkezésére a városnak szántógépeket, mert attól lehet tartani, hogy a hadviselés folytán előállott munkáskéz hiánya miatt termő földek parlagon maradnak. A miniszter arról értesítette a várost, hogy nem áll módjában szántógépet bocsátani a város rendelkezésére, azonban a hazai gépgyárakban korlátolt számban még beszerezhető motoros vagy gőzszántógépek. A városi tanács ezt tudomásul vette és megbízta Grunert, hogy egy gőzszántógépet beszerzése ügyében érdeklődjék. Egy gőzszántógép 70—80,000 koronába kerül. Ez az összeg bérszántásból pár év alatt megtérülne.

— Halál az utcán. Ma délelőtt az István-uton hirtelen meghalt Cséki Eszter 19 éves leány. A halottat a közkórház halottasházába szállították és fel fogják boncolni annak megállapítása végett, hogy mi okozta a halált.

ÉRTESÍTÉS!

Szántó Mór és Társa

cég tisztelettel értesíti Debreczen és Hajdúvármegye közönségét, hogy Debreczenben, Piac-utca 47. szám alatt, a Dreher-sörécsarnok mellett, férli, fiu és gyermekruha áruházat nyitott. A cégnek az országban fennálló tizenkét üzlete garancia arra, hogy a mai áruhiány és drágaság mellett is tökéletesen felszerelt raktárt a normális régi árak mellett bocsáthatja a n. é. közönség rendelkezésére.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

HATTYUDAL.

Epizódok a lengyel légiókból 3 felv.

A VÉSZVONAT.

Dráma 2 felvonásban, az amerikai életből.

HÁBORUS KÉPEK.

Aktuális.

Előadások kezdete 8 órakor rendez helyarállal.
Folytatólagos bemenet.

— **A debreceni gazdák rézgálic-szükséglete.** Gruner Lipót városi gazdasági tanácsnok távirati úton 100 métermássa rézgálicot kért a földművelésügyi minisztertől a debreceni gazdák részére, részint a gabona csávézásához, részint a szőlőgazdák céljaira. — A földművelésügyi miniszter e kérésre ma arról értesítette a várost, hogy csak 1500 kilogramm rézgálicot utalhat ki. Ezt a város tanácsa tudomásul vette és megbízta Gruner Lipót tanácsnokot, hogy intézzen újabb kérelmet a földművelésügyi miniszterhez és ebben mutasson rá arra, hogy milyen nagy károk érték a debreceni gazdák szőlőtermését már eddig is a rézgálic hiánya miatt.

— **Két heti fogház a zsidó katonák gyalázásáért.** Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Walther Károly dési lakos május 23-án egy üzlet előtt, éppen midőn többedmagával a budapesti lapokat várta, egy sebesült katonára sulyos sérüléseit aposztrofálva, a zsidó felekezetieknek a háboruban való részvételét gyalázta. A dési kir. ügyészség Walther Károly ellen felekezeti elenit igazgatás miatt vádat emelt, a dési kir. törvényszék azonban úgy találta, hogy az inkriminált kifejezések nem alkalmasak az igazgatásra és ezért a vádlottat felmentette. A kolozsvári kir. tábla, amely a dési ügyészség felebezése folytán szombaton tárgyalta az ügyet, a dési ítéletet, nem hagyta jóvá, hanem büntönetek mondta ki Walther felekezeti elenit igazgatás vétségében és ezért két heti fogházra ítélte.

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam.** A folyó 1915—16. iskolai évben a Debreceni Kereskedelmi Tanintézetben ismét megnyílik az esti kereskedelmi szaktanfolyam. A tanfolyam célja, hogy kereskedelmi alkalmazottak és oly egyének, akiknek nem állott módjukban, hogy kereskedelmi iskolát végezzenek, a kereskedelmi életben való legszükségesebb ismeretekre kiképeztessenek. E tekintetben különösen alkalmas a tanfolyam elvégzése a napközben kenyérkeresettel elfoglalt felnőtteknek, — férfiaknak, nőknek egyaránt — akik a legszükségesebb kereskedelmi szakismereteket óhajtják elsajátítani. A tanfolyam október elsejével kezdődik és tart május 31-ig. A beírási és évi tandíj, amely a tanfolyamra való jelentkezés alkalmával azonnal lefizetendő, K 65,— azaz hatvanöt korona. A beírás szeptember hó 22-től kezdve naponként d. e. 11—12 óra között a felső kereskedelmi iskola igazgatósági irodájában történik. A tanfolyamra jelentkezők a beírásakor születési és utolsó iskolai bizonyítványukat bemutatni tartoznak. A z i g a z g a t ó s á g.

— **Bölcsvadászat a cár őserdejében.** — Lipót bajor herceg hadteste, amely mindenütt előljár a muszka kergetésében, legutóbb Oroszországnak olyan erdős vidékét hódította meg, amelyiken a cárnak vadászterülete fekszik. Az orosz cári hadsereg pusztításának egyhangu uralmát más vadászati sporttal váltják fel itt a tisztek, akik muszkaölő fegyvereiket a cári vadászterület ritka vadjai ellen fordították. Lipót herceg hadtestével harcol egy magyar tüzerőhadnagy is, akitől édes apja a következő érdekes levelet kapta:

— Ma tartalékban lévén, felhasználtam az alkalmat és a cár vadászterületén mentem az őserdőbe cserkészni. A vadászszerecsme kedvezett és egy szép bölcnyt lőttem, amivel bizonyára kevés halandó dicsekedhet. Az oroszok rendületlenül retírálnak s így — sajnos — hamar itt kell hagyni a cári őserdőt.

Az oroszok galíciai uralmuk alatt hatalmas pusztítást végeztek a szegény nép állatállományában. Kevésbé nemes sportot űztek velük: egyszerűen elköltötték a jámbor barmokat. A mi katonáink most gavalléros módon adják visz-

za a kölcsönt: kipusztítják a cár vadászterületén a vadakat. A nemtelenebb vadaknak: az orosz hadseregnek kergetése közben nemes vadakat is űznek, amíg rá nem kerül a sor a cári hadsereg — utolsó bölényeire.

— **A Debreceni Megfigyelő Állomás Gazdasági Hivatala** naponként 200 liter jó minőségű, tisztán kezelt tej szállítására ajánlatot kér. Az ajánlatok fenti hivatal címére (Piac-utca 61.) 1915. évi október hó 1. napjáig küldendők. Debrecen, 1915. szeptember hó 20. Kaszanyitzky Endre gondnok.

— **Megbüntetett élelmiszerárusok.** A rendőrbíró Khon Ödönt élelmiszer üzora címén 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre, Szobonya Piroskát vízzel hígított tej árusítása miatt 3 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra és Horváth Gábort egészségre ártalmas tepertő árusítása miatt 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek felebezése folytán a város tanácsa ma tárgyalta ezeket az ítéleteket és valamennyit helybenhagyta.

— **Hősök temetése.** A Dmke. megfigyelő kórházban meghalt Herczegán János merisori születésű 22. honvédegyalozredbeli közkatona és Virszta Vaszil stanislavi születésű 36. landwehr-ezredbeli közkatona, temetésük szeptember 21-én délután 3 órakor lesz a közös csapatkórházban.

— **Az Ochrana bünkronikájából.** Az orosz titkos rendőrségnek, az Ochrának hallatlan büntényeiből mind több kerül napvilágra. — Legújabbán a *Nazse Slowo* című lengyel lap köthette bokráta a nagyrahitott orosz testület néhány hajmeresztő gazságát, melyek közül rendkívül jellemző a következő eset: Lomzában az Ochrana két ügyőke följelentette Eisenbiegel zsidó moztulajdonost, hogy lakásában telefont rejtget, melyen hirt ad az ellenségnek. A moztulajdonost letartóztatták, a büntügyi vizsgálat folyamán azonban kiderült, hogy a telefont az Ochrana egyik ügyőke, Czupranyk csempészte Eisenbiegel lakásába, hogy ezen a révén 5000 rubellel megszarolja. Kiderült még az is, hogy ilyen eljárással Czupranyk a háboru kezdete óta már nem kevesebb, mint tizenhét ártatlan embert juttatott akasztófára.

— **Újságárusítók** jelentkezzenek felvételre Darabos-utca 29. szám alatt.

— **Eladó valódi foxterriére** tenyészkutyá kölykével Batthyány-u. 12. alatt.

— **A Fröhlich-féle csödtömegből** megvett összes irodai szerek, valamint a még meglevő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

— **Nevelő intézetekbe** szükséges kellekek, fiókos tükkör, haj-, ruha-, fogkefék, fésűk, ollók, iskolai táskák, stb. nagy választékban beszerezhető *Mentze Henrik* újdonságok áruházában Debrecen, Piac-utca 38. sz.

— **Hatóságilag fertőtlenített új és ódon tankönyvek** minden iskola részére kapható Aczél antivariumában, Első Takarékpálota.

— **Fertőtlenített ócska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

— **35 dekás tábori postadobozok**, melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytözsdeben.

SZINHÁZ

MŰSOR:

KEDD: *János vitéz*, daljáték.

Világító benzin

motor- és autóműködésre

szabadalmi jegy nélkül

azonnal kapható. 100 kilogramm ab Wien 185 korona. Sürgős távirati rendelések intézendők: Direktor Fluss, Wien, I., Rotenturmstrasse 29. Sürgőnycim: Oelfluss Wien.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Nygon rossz az élet. Így nem mehet tovább. Kínlódom, szenvedek. Mindent megbocsájtok, de feltétlen el kell jönnöd. Legyen közöttünk bíró a Piac-utcai minden tudó csodapók.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntarthassa. Kécses-utca 37. Nyiriné.

Szép butorozott szoba villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladó. Iskola-utca 8. sz.

Butorokat

Tömörkemény fából, minden kivitelben. Festett butorokat és konyhafelszereléseket legolcsóbban lehet beszerezni

Jancsó Testvérek

butorraktárban, Csapó-utca 17. sz. (Szinház-átjáró udvarban). Telefon 10-30.

Szénvignetta

ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Lakbérleti szabályzat

Eladó cédulák bármilyen telérással kaphatók a kiadóhivatalban.

Dohányzsinog használt, de jó állapotban igen olcsón kapható Neumann Nándor és Tsa cégnél Hatvan-u. 8. sz.

Porfedele új salon cimbalom eladó. Homokkert Bujdosó-utca 38. sz.

A valódi PALMA

SZÖSZ elsőrendű háziáruken kívül abszolút alkoholt és vegyítést mentholl tartalmaz és éppen ezért minden házban nemcsak kényelmes, hanem belsőleg is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

SZÖSZ már a bedörzsölés alatt csillapítja a fájdalmasokat. Erősítő és hűsítő hatásánál fogva melegben, hidegben egyaránt nagy szolgálatot tesz katonáinknak a háboruban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

SZÖSZ a katonáknál, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katona el sem indul néhány üveg

PALMA

SZÖSZ nélkül és magyar katonát hozzátartozóik

PALMA

SZÖSZ nélkül el sem engedik.

A Palma alapárak:

Próba üveg ára . . . 40 fill.

Közép üveg ára . . . 1.— kor.

Nagy üveg ára . . . 2.— kor.

Dr. SZELENYI ÁRPÁD

gyógyyszerész Debrecen, Piac-utca 30. Kossuth-patika.

100 liter hazli ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó, csekély költséggel bárki által készíthető. Kaphatók: ananás, alma, grenadine, málna, muskotálykörte, borsosmenta, narancs, waldmeister, meggy. — Sikertelenség kizárva. — Ezek a házi italok nyáron behűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhetők. — Az alkalmi ára pontos előírással együtt utánvétellel bérmentve K 450.— Ot ilyen adaghoz 1 adagot ingyen adok. — Gazdaságok, gyárak, nagyobb háztartások, mihelyek stb. számára megbecsülhetetlen, mert a munkás felírásul, nem részegedik meg tőle és munkaképessége nem csökkenik.

GROLICH JÁNOS, Angyal-drogéria, Brúnn 619. sz. (Morvaország).

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár

Megérkeztek

**az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok**

**FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !**

16-18 éves fiu

hetesnek

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.